

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4245/23
19.3.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа Снежане Марјановић и Станиславе Митровић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Игор Гачевић, адвокат из Београда, ул. Ђуре Јакшића бр. 5, против тужене “Наше Аик банке” а.д. Београд, са седиштем у Београду, Булевар Михајла Пупина бр. 115 Ђ, чији је пуномоћник Небојша Радовић, адвокат из Новог Сада, ул. Васе Стајића бр. 28, ради утврђења ништавости, одлучујући о жалбама тужиље и тужене, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду П 15704/18 од 20.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 19.3.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, жалбе тужиље и тужене и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Вишег у Београду П 15704/18 од 20.04.2023. године у делу става првог изреке којим је утврђено да је део одредбе члана 1 став 1 уговора о кредиту за реконструкцију непокретности бр. ... закљученог дана 21.04.2008. године између правног претходника тужене “Волкс банке” а.д. Београд, као даваоца кредита и тужиље у својству корисника кредита, који се односи на валуту ЦХФ као индексирање динарског дуга применом курса ЦХФ, као и у делу става првог изреке којим је утврђено да је одредба члана 1 став 5 која гласи:”Ануитети утврђени у ЦХФ се плаћају у динарској противвредности по продајном курсу банке на дан уплате”, апсолутно ништаве и да не производе правно дејство, као и у ставовима другом, трећем и четвртном изреке, док се у преосталом делу става првог изреке у погледу утврђења ништавости преосталог дела члана 1 става 1 уговора о стамбеном кредиту бр. ... закљученог дана 21.04.2008. године, наведена пресуда **ПРЕИНАЧУЈЕ** и тужбени захтев тужиље одбија, као **НЕОСНОВАН**.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу петом изреке пресуде Вишег суда у Београду П 15704/18 од 20.04.2023. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена “Наша аик банка” а.д. Београд да тужиљи АА из ... на име трошкова првостепеног поступка исплати износ од 508.860,00 динара, у року од 15

дана од дана пријема преписа пресуде.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани, захтеви тужиле и тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле АА па је утврђено да је одредба чл. 1 став 1 Уговора о кредиту за реконструкцију непокретности бр. ... закљученог дана 21.04.2008. године између правног претходника тужене “Волкс банке” а.д. Београд, као даваоца кредита и тужиле у својству корисника кредита, а која гласи: “Укупан износ кредита: 79.985,00 ЦХФ у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан пуштања кредита у течај”, те одредба члана 1 став 5, која гласи: “Ануитети утврђени у ЦХФ се плаћају у динарској противвредности по продајном курсу банке на дан уплате” ништаве и да не производе правно дејство. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле АА па је утврђено да је одредба члана 1 став 7 Уговора о кредиту за реконструкцију непокретности бр. ... закљученог дана 21.04.2008. године између правног претходника тужене “Волкс банке” а.д. Београд, као даваоца кредита и тужиле у својству корисника кредита, а која гласи: “Банка у случају промена услова на домаћем и/или иностраном тржишту новца, задржава право промене каматне стопе у складу са актима своје пословне политике, о чему је дужна да благовремено обавести корисника” ништава и да не производи правно дејство. Ставом трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле АА па је утврђено да је одредба чл. 1 став 10 Уговора о кредиту за реконструкцију непокретности бр. ... закљученог дана 21.04.2008. године између правног претходника тужене “Волкс банке” а.д. Београд као даваоца кредита и тужиле у својству корисника кредита: “Накнада за обраду захтева: 2% на износ кредита”, ништава и да не производи правно дејство. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди ништавост преосталих одредаба уговора које нису обухваћене ставом првим, другим и трећим изреке пресуде, као неоснован. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 583.870,00 динара.

Против наведене пресуде жалбе су благовремено изјавиле тужилца и тужена, из свих законом прописаних разлога, побијајући је и то тужилца у ставу четвртим изреке, а тужена у ставу првом, другом, трећем и петом изреке, како то произлази из садржине жалбе. Трошкове другостепеног поступка су тражиле и определиле.

Тужилца је доставила одговор на жалбу тужене. Трошкове је тражила.

Испитујући правилност побијане првостепене пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку- ЗПП (“Службени гласник РС” број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др.закон), Апелациони суд је оценио да жалба тужиле није основана, док да је жалба тужене делимично основана.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног

предвиђене одредбом члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се ожалбена одлука морала укинути.

Према утврђеном чињеничном стању, између “Волкс банк” а.д. Београд, као правног претходника тужене и тужиље АА, као корисника кредита, закључен је уговор о кредиту за реконструкцију непокретности број ... дана 21.04.2008. године, на основу којег је банка ставила тужиљи на располагање износ од 79.985,00 ЦХФ у динарској противвредности по срењем курсу НБС важећем на дан пуштања кредита у течај, у складу са чланом 1 став 1 уговора, са роком враћања од 240 месеци. Чланом 1 став 5 уговора уговорено је да се тужиља обавезује да отплаћује кредит у једнаким месечним ануитетима у складу са планом отплате и у динарској противвредности по продајном курсу правног претходника тужене на дан уплате. Истим чланом ставом 7 правни претходник тужене је за себе задржала право промене каматне стопе у складу са актима своје пословне политике, о чему је дужна да благовремено обавести тужиљу, док је ставом 10 правни претходник тужене предвидео обавезу тужиље да на име накнаде за обраду кредитног захтева исплати износ од 2% од износа одобреног кредита, за који износ ће бити задужен рачун тужиље. Као средство обезбеђења је предвиђено заложно право на основу оверене заложне изјаве на непокретности, ближе наведене уговором. Вештачењем вештака економско-финансијске струке, Јованке Косановић, је утврђено да је спорни уговор о кредиту закључен применом средњег курса НБС, што је имало противвредност од 4.003.841,14 динара или 49.670,83 ЕУР, а кредит је пуштен у течај у укупном износу од 79.985,00 ЦХФ у противвредности од 4.018.923,66 динара, односно 49.436,04 ЕУР. Тужиља је у периоду отплате платила туженој на име главнице и редовне доспеле камате укупан износ од 99.944,59 ЦХФ у противвредности од 9.628.545,67 динара или 83.817,63 ЕУР. У периоду од дана закључења уговора до дана вештачења (од 01.04.2008. године до 09.06.2022. године) стопа раста курса ЦХФ валуте износила је 123,59%, стопа апресијације ЦХФ валуте у односу на валуту ЕУР је 53,48% и стопа депресијације динара у односу на валуту ЕУР је 45,68%. Доспеле, а неизмирене обавезе тужиље по кредиту на дан вештачења су износиле укупно 44.425,84 ЦХФ у динарској противвредности од 4.972.229,01 динара, односно 42.342,57 ЕУР, од чега се на главницу дуга односило 36.775,02 ЦХФ у динарској противвредности од 4.115.933,79 динара или 35.050,52 ЕУР, а на редовну камату износ од 988,06 ЦХФ у динарској противвредности од 110.585,65 динара или 941,73 ЕУР. У периоду отплате кредита до његовог проглашења доспелим дана 18.07.2019. године на обрачун ануитета примењивана је уговорена каматна стопа од 9,85% годишње, односно тромесечни ЛИБОР +7,5% на годишњем нивоу, осим у периоду од 05.11.2008. године до 04.12.2011. године, када је примењивана увећана каматна стопа у висини од 3 М ЦХХ ЛИБОР+8,25% на годишњем новоу. Са пресеком на дан 09.06.2022. године, укупне уплате тужиље са обрачуном каматом су за 9.467,913,96 динара веће од уплата тужених увећаних за камату. Према тарифи тужене од 13.03.2008. године, висина каматне стопе која би се применила на ту врсту кредита да је кредит одобрен у ЕУР, износила би 11,95%, односно тромесечни ЕУРИБОР +7,78% годишње. Вештак је користила преглед кретања обавезе да је кредит узет под условима који су важили за кредите у ЕУР валути у време закључења уговора, па би тужиља платила туженој на име главнице и камате износ од 59.181,47 ЕУР у динарској противвредности од 5.432.223,79 динара или 83.596,51 ЦХФ, при чему укупна неизмирена обавеза на дан 18.08.2019. године би износила 32.569,18 ЕУР у динарској противвредности од 3.462.816,64 динара. Са пресеком на дан вештачења, укупна обавеза по кредиту, да су

примењени индексације за исту врсту кредита, али за валуту ЕУР на име главнице и камате износила би укупно 117.737,28 ЦХФ у динарској противвредности од 9.253.327,38 динара, односно 91.721,28 ЕУР. Тужена је предложила закључење уговора о конверзији и да се тако поступило код спорног кредита, преостала обавеза на име главнице и камате би износила 37.763,08 ЦХФ у динарској противвредности од 28.944,86 ЕУР, а када се стање дуга умањи за 38% следи да би обавеза по кредиту била 17.945,81 ЕУР. Преостали период отплате је 110 месеци. Каматна стопа би износила 3 М ЕУРИБОР +2,95% годишње, при чему би стопа 3М ЕУРИБОР износила -0311% на основу чега би каматна стопа износила 2,7% на годишњем нивоу фиксно. Висина месечног анuitета била би 184,35 ЕУР, а преостали број анuitета би био 110. Средњи курс НБС на валуту ЕУР је био 117,95 динара, а за ЦХФ валуту је био 104,9237 динара. Да је спроведена конверзија преосталих обавеза по кредиту, укупна обавеза би била мања у валути ЦХФ 7,35% или 9.742,72 ЦХФ, у валути РСД 7,84% или 1.002.242,08 динара, а у валути ЕУР 7,69% или 8.666,36 ЕУР.

Тужилца саслушана у својству парничне странке, је навела да је дошла код тужене са документацијом, у циљу закључења уговор о кредиту, те да јој је службеник запослен код тужене саопштио да је за њу боље да узме кредит у ЦХФ јер је дужи рок и у питању је сигурнија валута. Иако је била скептична, пристала је да закључи уговор у ЦХФ валути након што јој је речено да је већина службеника узела кредит у тој валути као да неће бити неких флукуација. Међутим, годину дана након тога ЦХФ валута је почела да расте у односу на ЕУР и у односу на динар, па више није могла да плаћа рачуне, а терет обавезе је био превелик. Након тога је отишла у банку и покушала да то реши јер је у члану 7 уговора писало да може да се кредит пребаци у валуту ЕУР, али у банци то нису прихватили већ су јој рекли да о томе они не одлучују. Ушла је у дугове и почела да позајмљује новац од пријатеља, а кредит је покупео два пута. После јој је главни дуг био два пута већи од иницијално предатог износа на име кредита. Закључили су анекс 1 уговора јер су они њу тужили, а предметни стан у ул. ... је продала како би отплатила дуг пре времена. Затворила је кредит у ЕУР и исплатили су јој 220.000,00 ЦХФ, а након тога је продала стан јер има двоје деце и болесног мужа. Приликом закључења уговора нико од службеника банке је није упозорио да постоји неки ризик у вези са ЦХФ валутом већ су јој говорили да је та валута стабилна, а тужена јој није дала никакву понуду у којој би били назначени елементи уговора ни структура трошкова. Пре 2012. године ни једна банка није давала клијентима писане понуде. Трошкови обраде кредита тужилци су наплаћени тако што јој је банка умањила од иницијалног дуга што је урађено одмах истог дана приликом закључења уговора, односно приликом пружања новца. Тужена јој никада није доставила писану понуду, па је она није ни тражила, али је прочитала уговор пре потписивања, с тим што је имала поверење у банку да све ради по закону. Дошла је у експозитуру банке како би променила уговор у ЕУР, али јој је речено да ће то добити у писаној форми, што никада није учињено, иако у уговору стоји да ће тужена то учинити по аутоматизму. Тужилца се није обраћала другим банкама, већ само туженој јер су имали коректан однос. Нико од службеника је није упознао са тим да може да тражи понуду.

Првостепени суд је применом одредби чланова 11-16, 18, 46, 47, 103, 105, 141, 395 и 1065 Закона о облигационим односима, чланова 3 и 7, Закона о заштити потрошача ("Сл.гласник РС" бр. 79/05) и чл. 43 сада важећег Закона о заштити потрошача, чл. 2, 4, 5 и 81 Закона банкама, одлучио као у ставу првом изреке ожалбене

пресуде. Наиме, тужена као организација са посебним степеном финансијског знања и обавезе професионалног обављања делатности кредитирања, била је сагласно одредбама чл. 10, 11 12 ЗОО дужна да у предговорној фази потпуно и за просечног потрошача на јасан начин, писаним путем информисе тужилу (као корисника кредита и потрошача чији је економски положај слабији у односу на тужену и располаже битно скромнијим информацијама о банкарском производу код уговора по приступу), о свим пословним ризицима и економским последицама које преузима пристајањем да се динарски износ дуговања индексира применом курса швајцарског франка, а што није учинила. У конкретном случају, није испоштовано право тужиле на информисаност предвиђено одредбама тада важећег Закона о заштити потрошача (“Службени гласник РС” бр. 79/05), чијим је одредбама разрађен принцип поштеног промета у облигационим односима потрошача, односно корисника услуга и продавца, односно даваоца услуга. Услед наведеног, а будући да се ради о неправичној уговорној одредби, чијом би се применом нарушила еквивалентност узајамних давања даваоца и корисника кредита, искључена је могућност судске заштите валутне клаузуле о индексирању динарског дуга применом курса ЦХФ, а све то код чињенице да је тужена банка као финансијска организација која се професионално бави кредитним пословима, могла и морала знати да ће у догледно време доћи до енормног скока курса те валуте у односу на евро и динар (имајући у виду и то да је кредит увек сложен и ризичан финансијски производ), те на то упозорити тужилу приликом закључења уговора.

Одлука првостепеног суда у погледу валутне клаузуле из дела става првог изреке као и у погледу утврђења ништавости одредбе чл. 1 став 5 уговора о кредиту којом је предвиђено да правни претходник тужене ставља кредит на располагање по средњем курсу НБС на дан пуштања кредита у течај, а да тужилу враћа кредит по његовом продајном курсу на дан уплате, је правилна и законита па се неосновано жалбом тужене банке побија.

Неосновано се жалбом тужене указује да валутна клаузула не може бити ништава пошто је дозвољена и није противна принудним прописима који су били на снази у време закључења предметног уговора, нити је таква забрана икада установљена. Одредбом чл. 395 Закона о облигационим односима прописано је да ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниој валути или злату, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који је важио у тренутку испуњења обавезе. Стога је уговарање валутне клаузуле дозвољено, и има за циљ очување реалне вредности динарског износа кредита од умањења у односу на тржишни курс одређене стране валуте на дан плаћања. Валутна клаузула се може уговорати у циљу очувања једнакости у земљи давања – тржишне вредности динарског износа пласираних и враћених кредитних средстава која се утврђују индексирањем курса стране валуте. Основна функција валутне клаузуле се исказује у очувању еквивалентности узајамних давања – једнакој тржишној вредности пласираних кредитних средстава у односу на враћени износ динарског дуга. Валутна клаузула није и не може да буде правни основ богаћења даваоца кредита на терет корисника кредита, стицањем несразмерне имовинске користи. Међутим, ништава је одредба уговора о кредиту о индексирању динарског дуга применом курса ЦХФ која није утемељена у поузданом писменом доказу да је банка пласирана динарска средства прибавила посредством сопственог задужења у тој валути и да је пре закључења уговора корисника кредита потпуно информисала о свим пословним ризицима и економско финансијским последицама које

ће настати применом такве клаузуле. У складу са одредбама чл. 12, 13, 14, 15 и 16 Закона о облигационим односима, банка је дужна да корисника кредита писмено упозори на могућности раста курса ЦХФ, који је она, као финансијска организација могла и морала да предвиди и да о томе упозори корисника кредита пре закључења уговора. Обавеза банке да поштено поступи и упозори корисника кредита на стварни ризик и економске последице које таква клаузула производи, произилази из одредбе чл. 3, 11, 17 и 18 Закона о заштити потрошача важећег у време закључења уговора о кредиту. Од закључења уговора 2008. године до подношења тужбе 2018. године, дошло је до енормног раста ЦХФ у односу на валуту евро и динар, како је то утврђено налазом вештака.

Сходно наведеном, оцена ваљаности одредаба уговора о кредиту индексирањем динарског дуга применом курса ЦХФ зависи од утврђења да ли је банка пласирана динарска средства прибавила посредством сопственог задужења у тој валути. Такође, било је потребно да банка докаже да је пре закључења уговора о кредиту, корисника кредита на правно прихватљив начин информисала о свим пословним ризицима и економско финансијским последицама које могу наступити применом индексирања курса у швајцарским францима као валутне клаузуле, а која чињеница би указивала на постојање или непостојање ништавости наведене клаузуле. Банка је имала више могућности да предвиди кретања на тржишту финансија везано за поједине стране валуте у којима се задужује, јер је у ситуацији у којој пружа услуге на тржишту капитала у повољнијој позицији од клијента, с обзиром да се професионално бави финансијским пословима и боље познаје прилике и кретања тржишта, те самим тим има и могућност да боље процени ризик којем се излаже приликом закључивања оваквих уговора, који између осталог представља и један од основних извора њених прихода. Утврђивање околности да се банка као давалац кредита у периоду када је тужили одобрен кредит индексиран у валути ЦХФ задужила у тој валути је од значаја за оцену ризика и интереса уговорних страна. У противном, испуњењем наведених услова у тренутку закључења уговора искључује се могућност судске заштите клаузуле о индексирању динарског дуга корисника кредита применом курса ЦХФ, јер би се применом те одредбе нарушавала једнакост узајамних давања.

Међутим, тужена банка није током поступка доставила доказ да је тужила као корисник кредита писано упозорена на последице које може изазвати примена уговорене валутне клаузуле, односно да је банка овде тужилу као корисника кредита пре закључења уговора, писано упозорила на могућност раста курса ЦХФ, коју је она као финансијска организација могла и морала да предвиди и о томе упозна тужилу, као корисника кредита. Обавеза банке да поштено поступи и упозори корисника кредита на стварни ризик и економске последице које таква клаузула производи, произилази из одредаба чл. 3 став 1 тачка 3, чл. 11, 17 и 18 Закона о заштити потрошача (“Службени гласник РС” бр. 79/05), важећих у време закључења уговора о кредиту. Банка није доказала да је пласирана средства спорним уговором о кредиту прибавила посредством сопственог задужења у истој валути, па је правилно првостепени суд закључио да је ништава одредба уговора о кредиту у погледу валутне клаузуле.

Жалбени наводи којима се указује да у време закључења уговора о стамбеном кредиту између парничних странака ни једним прописаном није била предвиђена обавеза на страни тужене банке да клијента упознаје са последицама до којих долази

услед промене курса валуте у којој је кредит индексиран, те да ни тужена банка није могла предвидети да ће доћи до наглог скока курса ЦХФ, нису од утицаја на другачије одлучивање у овој правној ствари. Одредбом чл. 3 тачка 3 Закона о заштити потрошача ("Службени гласник РС" бр. 79/05) важећег у време закључења уговора о стамбеном кредиту између парничних странака, између осталог је је прописано да су основна права потрошача у смислу овог закона право на информисаност – располагање чињеницама од значаја за правилан избор и заштита до непоштене огласне поруке или ознаке на производима који могу потрошача да доведу у заблуду. Чланом 11 истог закона прописано је да приликом куповине производа, односно коришћења услуга, потрошач има право да његови економски интереси буду заштићени. Одредбом чл. 14 став 1 истог закона прописано је да потрошач мора бити обавештен о важећој цени производа и услуге, а чланом 18 да обавештење о цени из чл. 17 овог закона не може довести у заблуду потрошача у погледу висине цене односно стварати утисак да је цена нижа него што јесте, да су у цену укључене посебне услуге за које се плаћа посебна цена, да је цена била или да ће бити повећана или снижена за одређено време или за одређени износ. У конкретној правној ствари, парничне странке су закључиле уговор о кредиту, који је регулисан одредбом чл. 1065 Закона о облигационим односима, а кредит представља производ који нуди банка, па се на односе између банке и клијента има преименити наведени Закон о заштити потрошача. Према томе, како су у конкретној правној ствари спорне одредбе уговора о кредиту закљученог између парничних странака 21.04.2008. године, те како је исти регулисан Законом о облигационим односима, чија су основна начела да стране у облигационим односима морају бити равноправне (члан 11), начено савесности и поштења (члан 12), начело забране злоупотребе права (члан 13), начело забране стварања и искоришћавања монополског положаја (члан 14) и начело једнаке вредности узајамних давања (члан 15), то је сходно наведеним одредбама Закона о облигационим односима, те одредбама чл. 3, 11, 17 и 18 Закона о заштити потрошача, важећег у време закључења уговора о кредиту, постојала је обавеза банке да поштено поступи и упозори корисника кредита, овде тужиљу на стварни ризик и економске последице које валутна клаузула производи, односно да кориснике кредита писмено упозори на могућност раста курса ЦХФ. Она је као финансијска организација морала да предвиди и да о томе упозна корисника кредита, овде тужиљу, пре закључења уговора, што је у конкретном случају изостало, а што за последицу има ништавост одредбе уговора о валутној клаузули.

Супротно жалбеним наводима тужене, уговарање променљиве каматне стопе нејасним и непотпуним формулацијама као што је у конкретном случају "тужена задржава право измене каматне стопе у складу са актима своје пословне политике, у случају промена услова на домаћем и/или иностраном тржишту новца", није одредба која је изричито и јасно уговорена и одређена у погледу висине ни начина њеног обрачунавања. Она не садржи јасне параметре за одређивање и обрачун њене висине, па је, како је то правилно закључио првостепени суд, противна начелима савесности и поштења и равноправности уговорних страна, што није допуштено јер је противно и принудним нормама облигационог права (одредбе члан 46, 47 и 50 ЗОО). Предвиђени параметри одредивости уговорених елемената морају бити такви да на њихову вредност не може да утиче воља било које уговорне стране, сагласно начелима уговорног права. Конкретно оспорена уговорна одредба о променљивој уговорној каматној стопи која зависи од аката пословне политике банке и не садржи јасне параметре за одређивање и обрачун њене висине представља ништаву одредбу уговора,

чије правно дејство мора и може да се отклони из уговора странака, па је као таква ништава, како је то правилно закључио првостепени суд.

Апелациони суд је ценио и жалбене наводе тужене да ни једном законском одредбом није забрањено уговорање наплате трошкова за обраду кредита али сматра да су ови наводи без утицаја на другачије одлучивање. Није спорно право банке, као финансијске институције, да од корисника својих услуга кроз ефективну каматну стопу наплати накнаду за те услуге, што укључује и накнаду на име трошкова обраде кредитног захтева. Ово право банкама признаје како Закон о облигационим односима, тако и Закон о банкама. Међутим, како би уговарање накнаде и трошкова било пуноважно, неопходно је да они буду одређени и одредиви и да буду приказани у писаној понуди коју банка упућује потенцијалном кориснику кредита у предговорној фази, односно пре закључења уговора. Терет доказивања да је банка поступила на начин прописан Одлуком о јединственом начину обрачуна и исказивања ефективне каматне стопе на депозите и кредите ("Службени гласник РС" број 57/06), важећој у време када су странке закључиле уговор о кредиту, био је на туженој банци. У конкретном случају, тужена банка није доказала да је за уговор који је закључен са тужиљом сачињена понуда у којој је исказана накнада на име трошкова за обраду кредита. Због тога тужена банка неосновано жалбом оспорава правилност примењеног материјалног права при одлучивању о захтеву тужиоца за утврђење ништавости одредбе уговора којом је обавезана на плаћање наведених накнада.

Насупрот жалбеним наводима тужиље, правилно је првостепени суд одлучио када је одбио тужбени захтев тужиље за утврђење ништавости целокупног уговора, имајући у виду да ништавост појединих одредби, не повлачи и ништавост целог уговора, а све у складу са одредбом члана 105 Закона о облигационим односима. Ово стога што уговор може опстати и без одредби чија је ништавост утврђена, јер оне нису биле ни услов уговора ни одлучујућа побуда због које је уговор закључен. Услов и побуда за закључење уговора су били да тужиља обезбеди потребна новчана средства, а да банка уговори за себе камату која би јој омогућавала зараду. Уговор о кредиту производи правно дејство и након утврђења ништавости клаузуле о индексацији дуга применом курса СНФ, јер се у том случају, уговор извршава конверзијом уз очување једнакости узајамних давања-тржишне вредности датог кредита утврђене на основу званичног средњег курса евра на дан закључења уговора и исплату камате у висини одређеној уговорима о кредиту исте врсте и трајања, закљученим са валутном клаузулом у еврима између истог даваоца кредита и корисника кредита чије се дуговање утврђује применом званичног средњег курса евра.

Основано се жалбом тужене оспорава правилност првостепене пресуде у делу става првог изреке којим је првостепени суд утврдио да је предмет овог уговора кредит који банка одобрава кориснику кредита ништав. Уколико би се утврдила ништавост и овог дела члана 1 става 1 уговора о кредиту, тада уговор о кредиту не би производио правно дејство, а што није била воља странака приликом закључења уговора о кредиту у складу са чл. 1065 ЗОО. Због тога је у том делу преиначена првостепена пресуда и у том делу је одбијен тужбени захтев тужиље, као неоснован.

Приликом одлучивања о трошковима парничног поступка првостепени суд је погрешно проценио који су трошкови били потребни за вођење ове парнице сходно

чл. 154 ЗПП. Сходно чл. 150, 153 и чл. 154 ЗПП тужиљи припадају трошкови за састав тужбе и 2 образложена поднеска (17.4.2019. и 7.11.2019. године) у износима од по 30.000,00 динара, за заступање на 4 одржана рочишта у износима од по 31.500,00 динара, за приступ на 4 неодржана рочишта у износима по 16.500,00 динара, на име трошкова вештачења износ од 15.000,00 динара, као и на име таксе на тужбу и пресуду у износима од по 90.935,00 динара, укупно 508.860,00 динара. Остали трошкови тужиље нису били потребни за вођење ове парнице. Висина трошкова је одмерена према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Закону о судским такама, у време доношења првостепене пресуде.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе парничних странака, али их посебно не образлаже, јер налази да нису од утицаја на доношење другачије одлуке на основу овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП-а.

На основу члана 390, 394 и 401 тачка 3 Закона о парничном поступку, одлучено као у ставу првом и другом изреке.

Одлука о трошковима другостепеног поступка, у ставу трећем изреке, донета је применом члана 165 у вези члана 153 ЗПП. Захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка су одбијени, обзиром да тужиља није успела у поступку по жалби, док је тужена успела у поступку по жалби у незнатном делу. Трошак тужиље за састав одговора на жалбу није био потребан за вођење овог поступка сходно чл. 154 ЗПП.

**Председник већа-судија
Јелена Стојилковић с.р**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић